

GAZETA TRANSILVANIEI

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe un an 24 cor.; pe 1/2 an 12 cor.; pe 3 luni 6 cor., pentru România și streindate pe un an 40 lei; pe 1/2 an 20 lei

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Apare seara, în fiecare zi de lucru.

Redacția și administrația: Strada Prundului Nr. 15.

Inseratele se primesc în administrație. Prețul după tarif și învalid Manuscrisele nu se înapoiază. TELEFON Nr. 226.

Asia-i neliniștită.

(-) Telegrafurile ne-a adus zilele aceste trei știri importante, tustrele foarte semnificative. Persia a declarat război (?) Angliei și Rusiei, în China revoluționarii sânt deja în incinta Pekingului și Japonia se pregătește de război în potriwa Americii. Prin urmare declarația lui Wilson făcută la Saint-Louis că America își va păstra neutralitatea până la extrem și că acțiunea ei militară depinde de *contundențele nenorocoase* ale străinătății, să va lăditează cu impertanța unui act istoric.

De pe coloanele acestui ziar am mai accentuat de multe ori, că războiul mondial nu se poate termina în periferiile europene. Am accentuat că este imposibil, ca războiul european să nu trezească la conștiința puterilor lor multe puteri asiatice și în deosebi, am documentat de multe ori că intrarea Japoniei în șirul luptătorilor împotriva Americii nu este o frază din domeniul fantaziei. Japonia a încercat să-și extindă tutela auto-crată asupra întregului neam mongolic din Asia îndată după colonizarea Indiei din partea Englezilor și Francezilor și acțiunea ei militară în potriwa Rusiei încoronată cu succes i-a plăzmit pentru lungă vreme situația de putere conducătoare în Asia.

Firește, interesele puterilor europene ar fi fost, ca Japonia să fie cu totul încercuită de mare și navigația ei din marea galbină și de cătră mările Bering și Ochocki să fie paralizată de forța navală a Angliei. O Japonie mare ar amenința indirect nu numai puterea militară a Angliei din India și Australia, ci toate coloniile europene. Puterile europene au încercat prin urmare să pue stavilă progresului Japoniei, făcificând și democratizând China. Este inutil să repetăm, că revoluția din China, care a avut drept urmare izgonirea casei imperiale și punerea pe tron a lui Juan-Sikkai, este opera Americii.

America are interese capitaliste în China, care întrec bugetul financiar al Braziliei întregi și pentru apărarea acestor, va trebui să facă și de astădată sacrificii enorme. Antagonismul dintre Japo-

nia și America se bazează pe-o ură fatală etnică și „ură“ este adesea un mijloc foarte potrivit pentru a conduce cu succes un război. În America democratică nici astăzi japonezul nu este recunoscut ca „individ și supus“, ci este „tolerat“. Dar „toleratul“ japonez, executat de ironia divină a unui Anatole France, dă dovada supremă a conștiinței sale de rasă Japonia a progresat în ultimii ani uimitor, organizația ei militară îndeosebi în ce privește fabricarea munițiilor este superioară multor state din Europa. În afar' de aceasta Japonia dispune de-o flotă, care a silit flota puternică a Americii ca în decursul războiului să nu poată sări, cum ar fi făcut desigur, în potriwa Germaniei — și tot Japonia a făcut Rusia neputincioasă față cu Persia și Afganistanul, ambele astăzi gata să desbrace pentru totdeauna haina anglo-rusă ce i-a croit capitalismul european.

Simptomele nu sunt atât de neînsemnate cum ni se arată din depărtare. Nu putem uita, că popoarele europene, atât cele teutone, cât și cele latine, sunt la sfârșitul energiei lor naționale. Asemuiți cultura franceză din epoca XVII-a, ori intelectualitatea germană de supt vremea lui Wilhelm cel mare, ori asemuiți cultura engleză a lui Milton, Shakespeare, Shelley, Byron — cu „culturile“ actuale. Și vei vedea că actualismul capitalist a distrus din popoare energia idealismului, astăzi, *popoarele tinere* au viitor mai mare decât *popoarele adormite* și numai astfel putem înțelege că forțele europene să bat astăzi pentru câștigarea teritoriilor virgine din Balcani. Nu putem uita însă că alături de popoarele tinere optimiste și înbăcșite în zona de interese a puterilor mari — s'a deșteptat conștiința uriașelor mase din Asia.

„Pericolul galban“ nu mai este astăzi o frază banală din articolul curării publicistice alb, ci poate deveni o *fatalitate pentru întreaga civilizație europeană*. Japonia dovedește deja că intuiția genială a lui Anatole France n-a dat greș. „Șobolanul galbin“, cum se numea în romanele cu copertă roșie japonul din Berlin, Londra și New-York, a învățat *bate* drăciunile și meșteșugurile culturii europene și

cu ajutorul lor să va răsbuna asupra dascălului. *Zauberlehrling*-ul lui Goethe a devenit maestru.

Vântul ce aduce mirosul pădurilor sălbatice din Asia ne va aduce poate tot-odată și răcnețele răsboinicilor din Persia, China și Japonia. Și poate să va repeta măcelul din Peking, dar de astădată nu vor ajunge trei-patru regimente de matrozi, ca Europa să poată lega în lanțuri balaurul mongol infuriat. Sântem convingși că presa sentimentală a ententei va micșora importanța acestor trei evenimente serioase. Când cu revoluția boxerilor presa engleză făcea ironii ieftine la adresa ambasadorului german din Peking ucis mișelește la stăruința unor bramanți fanatici. Dar ironia i-a înghețat pe buze, când revoluționarii chinezi au instigat India tlnără, care aranjase un spectacol tragic la Durbarul imperial din Calcutta. Și ironia îi va îngheța Angliei pe buze și de astădată, dacă elementul intelectual prodigios dezvoltat la universitatea din Oxford, o să reușească să deștepte conștiința asiatică din India, și atunci cele câteva zeci de regimente engleze nu vor mai fi în stare să umilească un popor de câteva sute de milioane de sclavi. Că nu uite ironicii din Londra că Rabinadrath Tagore, poetul laureat cu premiul Nobel, cântărețul Asiei mari are un vers, care începe:

„Tigrul neliniștit de lângă râmul [Gangului] Cu ghiarele-l supune pe vântor...“

Și nu va fi extrem de dureros dacă un nou Djingis Khan va dicta o pace la Londra?

Seismograful politicii europene este nervos. În depărtare energiile lucrează. Viitorul prepară noi pagini pentru istoria Asiei.

Doi vase franceze scufundate. Biroul Wolff comunică:

Un submarin german a scufundat în 8 Februarie spre sud de Beyrut în apropierea coastelor siriene vasul francez de linie „Suffren“. Vasul s'a scufundat în timp de 2 minute.

Ziarul „Wiener Mittagszeitung“ comunică din Legano:

Crucșetorul pancerat „Dupleix“, lovindu-se în marea mediterană de o mină, s'a scufundat. Echipajul s'a înecat.

Ucrainii.

Ținutul, care se estinde dela zidurile cetății Przemysl până la Volga și din Caucaz până în mocirlele Wolhyniei este locuit de un popor brav, care a încercat în mai multe rânduri să scape de sub jugul mscovit. Poporul acesta este cunoscut în Europa sub numirea de *rusi mici*, iar ei s'numesc *Ucrainii* sau *russi*.

Poporul ucrain este în veacul al cincilea mai entăiu pomenit în istorie. El trăiau rezistați pe câmpiile roditoare din sudul Rusiei de azi. În veacul al nouălea adună principele de Chiew toate semănițele ucraine și formează o țară puternică sub numirea: *Ucraina sau Rusia mică*. Principii de Chiew au chemat maestri și învățați germani și svedieni în țară, cari au organizat țara după modelul celorlalte țări din apus.

Înflorirea și bună starea nu a ținut însă mult, pentru că în veacul al 12-lea s'a pornit puvulul popoarelor mongolice din răsărit, care a prădat și jefuit acest Canaan al Rusiei de azi. Din vechea Ucraina n-a rămas decât partea vestică sub stăpânirea principilor de Halici. Dar nici aceasta rămășiță de țară nu a rămas neprădată. În veacul al 13-lea ea a venit alt potop: tătarii, cari au nimicit și Ucraina vestică. După retragerea tătarilor au intrat polonii în țară și în veacul al 14-lea s'afirm pe Ucraină sub stăpânirea principilor litvani. Trei veacuri au gemut ucrainii sub jugul poloz, până ce în veacul al 17-lea au scăpat de sub jugul lor.

Ucrainii formează în veacul al 17-lea sub hătmănuț *Bohdan Chmelnyzkyj* un regat independent. Polonii s'ni-nușese însă să-și recăpătească supremația avută și pornesc cu oșse contra tineretii țării. Ucraina s'arămătorită leagă o alianță în anul 1654 la *Perejaslav* cu rușii albi din Moscovia. Alianța aceasta a fost nefelică Ucraina. Țări moscovitii s'au născut să contopească și pe ucrainii cu celelalte semănițe slavice. Din cauza aceasta s-a așiat apoi hătmănuț *Ivan Mazepa* cu Carol XII al Svediei. Carol face imprudința care a făcut-o mai tărău și Napoleon, că a plecat în timp de țară în contra rușilor. Petru I bate în anul 1709 pe Carol la Poltava și Ucrainii își pierd toate privilegiile avute.

Ucrainii s'au răsculat în mai multe rânduri, dar răscola lor a fost înăbușată totdeauna în sânge. Ultima răscola, despre care a luat notiță și Europa, a fost răscola din 1902, care a figurat prin ziare ca *răscola jârdească* din guvernamentele Chirkow și Poltava. Poșle rușești au dat acestei răscole caracter s'arar, care de fapt n-a fost altceva, decât o răscola naționalistă ucraină.

Guvernul a făcut apoi ucrainilor

unele îmbunătățiri și mai multe concessii. Mai tărău le-a recunoscut și caracterul deosebit etnic și dreptul la limba ucraină. Academia de științe din Petersburg, — s-a ocupat — la îndrumarea directă a țarului cu studierea limbii ucraine și în darea de seamă constată că: *limba ucraină este un idiom independent al limbii slave și de aceea e de părere că și ucrainii se pot folosi de limba ucraină în scris și vorbire și pot nămi limba ucraină limba lor maternă*.

Învățăutul rus *Swanowskyj* și profesorul *Fedor Wewk* au constatat pe baza studiilor antropologice, că moscovitii sunt o amestecătură de slavi cu fin-ugori, pe când ucrainii sunt curat numai rasi slavă. Apoi mai sunt o mulțime de caracteristice dintre cari amintesc numai câteva spre pildă: Moscovitul este despot în afară și despot în casă, nevasta lui este reabă casel, pe când ucrainul este liberal și nevasta ucrainului este soția sau tovarășa „viețel“, care are aceleași drepturi ca și bărbatul. Ucrainul este democrat și iubitor de dreptate și libertate, pe când moscovitul este fără voință și s'asupune erbiș capului suprem al statului.

Aceste contraste se observă mai bine în comunele mixte. În aceste comune, deși trăiesc de veacuri lângă oală, n-ar intra un ucrain sau ucraină în casa unui moscovit pentru că bun în lume și nici nu s-ar căsători cu un moscovit sau moscovită. Una seculară nu a putut-o șterge nici enuta nici uzururile împărătești Ucrainii s'au păstrat cu toate unștirile muscoliești limba și naționalitatea lor. Ucraina și literatura lor, — au poști și scriștorii lor, și mai au 20 s'ara cari aprn în limba ucraină.

Cel mai răspădit ziar ucrain este ziarul „Kada“ care apare în Kiev.

Poporul ucrain este domnic de carte așa de os. se spune că istoria ucraină scrișă de profesorul *Hraspejskyj* s'a vândut în scurt timp la 40 000 exemplare. Țărării sunt bine organizați și au peste 6000 cooperative sătești. La prima alegere pentru Dumă ai ales ucrainii 52 deputați ucraini. Aceștia au format la dumă un club separat sub numirea: *clubul Ucran*. Deputații ucraini au fost însă dați în judecată pentru că s'a constatat că ei vreau o *Ucraină independentă*. În anul 1907 au fost țărării 200 frunțași ucraini și harșca aușazților — vestitul proces „*Spilka*“ — și au fost conda nași pentru tendința lor revoluționară separatistă.

Ucrainii sunt după statistica oficială din 1907, care s'a făcut pe baza de naționalitate, 72% procent d a populația din sudul Rusiei. Statisticile oficiale au recunoscut înainte de război numai 277 milioane ucraini, pe când după statisticile naționaliste, sunt în Rusia de sud 33 milioane ucraini, 5 milioane moscovitii, 1,9 mil oșni jidani, 453 mil germani, 353 mil poloni, și 216 mil tătari. Ucrainii sunt mai bine

Stafiile.

— Din colecțiunea de *Novelle morale*. —

Una din superstițiunile, cari dis-par din și în și la lumina științei, este și credința în existența stafiliilor sau spiriteilor de noapte. Poporul crede și azi, că suflătele celor ce mor petrac după moarte șase săptămâni în jur al casei, mai ales sub streșină, și se arată sara și noaptea membrilor familiei și altor persoane. Cel vechi credență, că suflătele mortului rătăcește de a puzurea, fără repaus, pe locurile unde a trăit, dacă trupului său nu i se face o înmormântare după datinele ritului religios; pentru că lustruțul Charon, care trece suflătele din lumea aceasta în cealaltă, peste râul Stigiu, nu primea un asemenea suflet în lustruța sa. Tot acest scop îl au azi pomenile și toate onorurile funerare, cu marea deosebire între credința creștină și cea păgână. După credința celor vechi, suflătele capșilor familiei, n'asmului țării, deveneau genii tutelari ai acestora, așemni înșgerilor păzitori ai creștinismului. Azi încă suflătele celui repozat e privt ca o ființă superioară omului în viață, ca o ființă sfântă sau dumnezească, și se bucură de un fel de cult religios. Persoana mitică, care conduce suflătele în altă lume, nu mai e Charon, lustruțul Stigului, ci e arhanghelul Gavril, care

trece suflătele prin vămile văzduhului la cer.

Unele suflătele însă, mai ales ale celor răi, rămân pe pământ și devin stafiile. Ele locuesc mai ales în casele părăsite și pustii, și în ruine, și fac noaptea fel de șgomote înflorătoare. Atari șgomote, când nu sunt nișuciri sau halucinațiuni ale unor persoane nervoase, sunt ori efecte ale unor cauze naturale necunocute, ori faptele unor glumești sau ale unor făcători de rele. În tot cazul nu este prudent a întămpina cu o outhazare carbă atari fenomene, ca să te arăți curajos fără a lua măsuri de asigurare în contra răului ce s'ar putea întâmpla, ba uneori este chiar primejdios. Următoarea istorioară ne dă un exemplu interesant în această privință.

Ducele de Villars fusese trimis odată, când era tânăr, într'o solie pentru afaceri importante în Germania. La reîntoarcere, surprins de o plozie terrențială aproape de un sat, trebuia să rămână peste noapte acolo. În sat nu erau decât case țărănești, serăcătoare, în cari nu se puteau adăposti. Văzu însă, nu departe de sat, un castel vechi, în care credea că s'ar rămână mai comod peste noapte, și porucii să-i pregătească acolo o cameră de dormit, și să-i ducă de mâncare și via.

— Dar acel castel e pustiu, —

răspunseră sătenii; nu locuesc nimeni într'acel sat din pricina șgomotelor îngrozitoare și a stafiliilor cari se văd noaptea acolo.

Vreu să văd și eu aceste stafiile, — răspunse tânărul ducă, răzând de simplitatea oamenilor, — vreu să aud șgomotelor. N'am văzut nici odată asemenea lucruri.

Și ca să arete și mai mult, cât își rade de atari prostii, dăte oridin oamenilor săi să rămână în sat; iar lui să i se facă fec în castel. Își luă armele și plecă să doară singur acolo. După miezul nopții însă începe a se auzi din depărtare un șgomot surd de urlete și strigăte, și un zurlit îngrozitor de lanțuri. Villars, fără a se înspălmânta, puse mâna pe arme, și așteptă în apărare. Larma urletelor și strigătelor și zurlitul lanțurilor se auzia tot mai tare și mai aproape. Villars, plin de curaj, aștepta liniștit, să vadă ce va eși de aci. Când însă, se deschid amănunțat ușile cu un bătut ca și cum s'ar rușe toate castelul, și vede intrând o grosă văzdușă uriașă, îmbrăcată totă în alb și urmată de patru furii cu fața de înmormântare în mână. Năuca se opri la căți-va pași și adresându-se lui Villars îi strigă cu un glas adânc și fioros. Îndrăzneșule muritor! Cum ai cotezatu să pătrunzi în aceste locuri înșpălmântătoare? Ești

de aci îndată, dacă vrei să trăiești, ori tremură pentru viața ta!

— Eu s'atremur? — răspunse curajosul tânăr. — Acu n'vei vedea tu, melegu'tule, dacă Villars tremură. Și fără a mai zice ceva, năvălește, cu furie asurzătoare. Fantoma fuge grăbită; Villars după ea; dar abia trecu două camere, când lată se scufundă podeaua, pierse vederea, și el se află singur într'un loc necunoscut, într'o tăcere adâncă și într'o întunecime înșpălmântătoare. E ușor de înțeles care a fost groaza și emoțiunea lui Villars în acele înfricoșate momente. Spre nevrozi său, el n'a suferit nimic în cădere sa; dar vedea bine, că închis acolo, nu mai putea aștepta scăpare.

Stând așa o buia bucată, în pradă a năii de gânduri, zărește în sfârșit o ușoară lășirire prin crăpătura unei uși, care da în sutarana vecină, și aude un bătut care semina a gasuri omennești. Puse urechea și ascultă îngrijit, și spre marea lui șpălmântare, că o oșală de oameni rai se aștăușe ca să-i ucidă. După desbateri feurite, cari îi țbură într'o lungă nelumșrire, aude în sfârșit pe unul, care zice: Să-i ucidem ar fi primejdios pentru noi. Acesta e o persoană de mare valoare. Măne sa va face cercetare în tot castelul, și noi vom fi descoperiți. Părerea mea este să-l deschidem și să-l dăm libertatea. — Da, iubite prietene, — îi

strigă Villars ușurat. — Fapta voastră v'ar costa șompu. Eu am asupra mea scrișori importante, cari trebușe duse regelui; am în șatu' vecin patru oameni în serviciul meu. Moartea mea n'ar putea fi acuzată, și n'ar rămănea nerăsbucată. Deschideți; v'ar promit tuturor secretul și o răspăta vrednică de Villars.

După o scurtă șfătuire hotărăcă a-libera, după ce mai întâiu îi vor fi obligat să jure că nu va spune nimic altceva, decât că a văzut și a auzit acolo lucruri grozave. Și aceasta o putea spune cu toată dreptatea.

Duă lungă vreme, pe când Villars sta la o vilă a sa cu niște prieteni, vede veni în dănaul un om necunoscut, care a lura d'el mână frumog și via.

— Acest dar — zise omul — te rog să-l primești din partea acelor, cărora le-ai promis secretul în lustruțul castelului, de care cred că-ți aduci amine, și care se rat l-au ținut cu atăta credință până acum. Acum ei te desleșă de jurământ; pentru că eșind din marginea regatului și fiind puși în siguranță, nu mai au trebuință nici frică de nimic.

Atunci povestii ducele, ce i se întâmplase în castel. Acele cinci stafiile erau cinci fabricatori de monete falșe, cari se asundeau acolo împreună cu

reprezentați în guvernamentele Cholim, Wołynia (70%), Podolia (81%) Kiew (79%), Cernigow (86%), Poltava (98%), Charkow (70%), Iekaterinoslaw (69%), Cherson (58%), Tauria, Cuban, părțile indice din Kursk și Woroneș, cari au în total o estindere de 680 mii km.□

Ultima manifestare grandioasă a ucrainilor a fost în anul 1913 la înmormântarea poetului lor Lissenco. La această înmormântare au venit 200 mii reprezentanți din toate ținuturile locuite de ucraini și au pus vot că nu se vor odihni până nu vor reînființa vechiul regat Ucraina.

La moartea Mitropolitului Ioan Mețianu.

Mitropolitul Ioan pentru soldații noștri. — Doliul Comitatului Sibiu. — Doliul presei din regat.

La doliul general produs de moartea Mitropolitului Ioan Mețianu se luă parte și ostașii români din Sibiu, cari în număr de mai multe sute s'au prezentat luni seara sub conducerea Ex. Sale generalului comandant Matanovits în jurul crafalcului ridicat în marea noastră catedrală. Cu acest prilej P. S. Sa episcopul Dr. Miron Cristea a rostit un duios discurs în fața ostașilor prezenți, arătând în cuvinte elocvente marea pierdere a bisericii și neamului, și aducând Maj. Sale Monarhului și guvernului țării mulțumite pentru condolențele exprimate. Continuând P. S. Sa a mai spus:

„Mulțumită și înalților reprezentanți militari, în frunte cu Ex. Sa generalul comandant Matanovits, care în fruntea ostașilor români a ținut să iee parte la această slujbă specială. Bine ați făcut, iubii ostași, că ați venit să puneți și voi o lacrimă pe sicriul vlădicului vostru, căci el mult v'a iubit. Când a auzit trîmbița, care vă chema la împlinirea datoriei către tron și patrie, — deși bătrân și bolnav, — nu s'a putut răbda, ci în curs de săptămâni întregi a venit în această biserică și însuși a ținut slujbe și a înafletit cu cuvintele sale pe toți căpi plecau rând pe rând pe locul de onoare. Iară veștile, ce ne veniau despre faptele de vitejie ale ostașilor români erau nu numai fala eroilor, cari le-au îndeplinit, ci și mândria noastră a tuturor, a poporului ai cărui fiii sunteți.“

În adunarea de luni a comitatului Sibiu, înainte de a se intra în ordinea de zi, comitele suprem Wallbaum a înșirat în cuvinte călduroase meritele defunctului Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, a cărui viață a fost bogată, nu numai în ani, ci și în muncă neobosită, în împlinirea datoriei și în succese mari. A fost o figură distinsă a vieții noastre publice, un propovăduitor al păcii, al iubirii de aproapeși, al cooperării împreună, al concordiei. Patria noastră a pierdut în el pe fiul credincios, totdeauna gata să aduce jertfe. Domnul comite suprem propune deci să fie eternizată memoria adormitului în Domnul în procesul verbal al ședinței și congregația să-și exprime durerea față de pierderea acestui valoros membru al ei prin sculare, ceace se întâmplă, după ce apoi se intră în ordinea de zi.

Ziarele din România au înregist-

trat cu multă durere moartea Mitropolitului Ioan Mețianu, relevând marea sa activitate cu deosebire pe terenul bisericesc și școlar:

«Mișcarea» din Iași, asocîindu-se la doliul nostru sorie la tre altele:

«Vârsta înaintată, precum și grelele dureri ce a avut de încercat de la izbucnirea războiului, au răpus viața acestui mare ierarh, a cărui activitate va înscrie o pagină frumoasă în istoria neamului nostru»

Moartea lui se resimte acum mai mult ca ori când și cu atât mai mult cu cât misiunea de conducător sufleteșc al milioanele de români de peste Carpați nu poate fi cu ușurință îndeplinită.

N'a devenit vacant un scaun de Mitropolit, ci a dispărut o personalitate care închiagă aspirațiile unui neam, un păstor înțelept și cumpătat, un apostol al fraților noștri de peste Carpați.

De aceea, cu drept cuvânt, chestiunea succesiunii mitropolitane formează obiectul unei vii preocupări“.

Din Bucovina.

Instituțiile culturale române în timpul războiului. — Luptele de pe frontul bucovinean. — Pentru soldații noștri.

Ziarul fraților noștri bucovineni „Viața Nouă“, care apare la Suceava, ne aduce cu data de 7 Febr. următoarele știri:

»În urma izbucnirii războiului, și înosebi după năvălirea oștrilor dușmani în țărișoara noastră, instituțiile noastre culturale naționale și-au întrerupt activitatea. Internetele din Cernăuți, Suceava, Rădăuți, Sirets și Câmpulung s'au desființat și au rămas închise până astăzi; asemenea au rămas închise întreg anul școlar 1914-15 școlul gr. or. de copii și școlul III de stat din Cernăuți cu clasele paralele românești, în urmă și cea mai mare parte din școlile noastre primare. Liceele românești din Suceava, Rădăuți și Câmpulung au fost în măsură, după respingerea dușmanului din țară, să-și continue activitatea și să scoată instrucțiunea aceluși an, cu oarecare întârziare, la bun sfârșit.

»Anul școlar 1915-16 a început sub condiții mai favorabile. Școlile noastre secundare naționale și-au reluat activitatea, asemenea și școlile primare dela orașe și sate. Au rămas însă închise școlile noastre particulare. Pentru înființarea acestora am dus o luptă scârboasă și necurmată prin două decenii de război și pentru întretinerea lor am adus jertfe materiale care au întrecut cu mult puterile noastre; însă am făcut-o din dragă inimă căci ele erau ultimul mijloc de a pune stavilă desnaționalizării, care amenința să ne desmoneșească cu desăvârșire pe însuși pământul nostru strămoșesc.

Astăzi, după nouăsprezece luni de război, putem privi cu deplină încredere în vremile ce se apropie. Izbândă armatelor noastre viteșe pe toate fronturile de luptă ni sunt deplină cheazășie că pacea care se va încheia, va crea nouă și binecuvântate condiții de viață și dezvoltare pentru popoarele marelui nostru imperiu. Ee vor fi create și cu jertfele înbelugate pe care poporul nostru a știut să le aducă cu atăra încredințare. Dară însăși interesele acestui popor ni împun datoria ca să-i pregătim cu deambruntul puterile pentru acele momente cumpenitoare, care

vor hotărî soarta lui până în vremile generațiilor îndepărtate.«

Pe frontul bucovinean se dau necurmat înverșunate lupte. Rușii care au concentrat în acest sector al câmpului de luptă o armată de aproape jumătate milion de oameni, încearcă neconștient să răzbată liniile noastre spre a se apropia de ținta lor mult dorită care este Cernăuțul.

Însă toate asalturile se prăbușesc sub focul ucigător al artileriei noastre care le-a pricinuit până acum pierderi enorme. Bubăitul tunurilor, între aceste un număr considerabil de calibru mare, urmează neîntrerupt pe întreg frontul și este atât de camplit, încât se aude până la Suceava și până pe înălțimile din jurul Vatra-Dornei. Populațiunea păștrează pretutindenea deplină liniște, având încredere nestrămutată în vitejia armatei și în vdrdnicia comandanților, între cari loc. colonel Danil Popp, însuși Român din Transilvania, a început a deveni la populațiunea românească un erou legendar ca din poveste.

Elevele școlii de fete din Suceava au pregătit în decursul semestrului I prin munca mânilor harnice un număr de obiecte de îmbrăcăminte și alte daruri pentru bravii ostași bucovineni de pe câmpul de luptă. Acestea au fost trimise din partea direcțiunii acestui institut în număr de 178 pachete comandai militare a brigădei conduse de loc. colonel Danil Popp și acestea a adresat direcțiunii școlii cu data de 18 Ianuarie 1916 următoarea scrisoare de mulțumită:

Pentru darurile de Crăciun care ni s'au trimis, comanda brigădei exprimă în numele ostașilor împărțășii cu ele mulțumita cea mai călduroasă și roagă a aduce această mulțumită la cunoștința tuturor donatoarelor care au participat la această operă nobilă. Semnat major Rusi.

Splonajul rusesc în Dobrogea. Din Tulcea se comunică:

Vaporul rus »Bessarabetz« înarmat și cu pavilion de război, a făcut Joi un raid în josul Dunării până aproape de îmbucătura Canalului Sulina, de unde s'a înapoiat spre Reni. Vaporul »Bessarabetz« care a trecut, atât la ducere cât și la întoarcere prin fața portului nostru, avea pe bord pe generalul Macklatow și mai mulți ofițeri superiori ruși. Scopul acestei călătorii a ofițerilor ruși în apele românești a fost să facă sondajul pe porțiunea de Dunăre dintre brațul Chilia și Canalul Sulina, care udă de ambele părți teritoriul românesc. Cazul a fost adus la cunoștința autorităților superioare.

Autoritățile române mai cercetează acum încă un caz foarte grav de splonaj rusesc în Delta, cu privire la un contra-torților rus, care a acostat acum câțva timp la țărmul românesc în apropiere de gura brațului Sf. Gheorghe, unde au debarcat vre-o 12 ofițeri ruși în frunte cu un bătrân amiral, cari s'au interesat foarte de aproape asupra diferitelor puncte strategice de prin împrejurimi.

Din România.

Renunțarea opoziției la campania războinică. Serbarea Unirii Principatelor. În memoria regelui Carol.

Dintr'un articol recent al oficioșului guvernului român »L'Independance Roumaine« reținem următoarele:

„Parlamentarii, membri în federația unionistă, cari s'au întrunit la d. Filipescu au redactat un nou manifest. Inceputul aceluși manifest pare a da dreptate celor spuse de noi eri, adică că federația unionistă este forțată de a se conforma realității.“

Acțiunea de agitație pe care a voit să o întreprindă șeful nominal al federației nu avea aprobarea opiniei publice; din contră ea este cu desăvârșire în opozițiune cu sentimentul național care înainte de toate dorește liniștea, ordinea și unirea, care vrea o atmosferă limpede de reculegere necesară muncii intense pe care a procurat-o și pe care o procură încă dorind să se desvolte, să-și concentreze toate forțele ei vii, să-și consolideze și mai mult robustul ei organism, pentru a putea să se afirme prin ea însăși, necomptând decât numai pe forțele ei pentru apărarea drepturilor sale“.

Aniversarea Unirii Principatelor a fost serbată și de astăzi în întreaga țară de instituțiile culturale și școlare. La București a ținut d-l prof. N. Iorga o conferență despre trecutul țării românești, cu multe aluzii la zilele de acum. Între altele a spus, că astăzi mai mult ca orișicând să ne gândim la viitor, că în actuala împrejurări se vorbește prea mult și se face prea puțin și că azi e prea mare zgornot de vagoane la parlament și prea puțin de unire.

Ziua unirei Principatelor a fost sărbătorită și la Palat, după dorința M. S. Regina Maria, printr'un festival, la care au fost invitați să ia parte maestrul George Enescu, și căntărețea d-na Lucia Cosma. Maestrul a executat la pian un poem simfonic: »Viațtorul de vișec, de Andreescu-Iassy, d-na Lucia Cosma, acompaniată de d. Enescu, a cântat melodiile de Cesar Frank, Brahms și doine naționale, iar la fine d. Enescu a executat la vioară »Préludes à l'Après-midi d'un faune« și câteva din »Cançons de Bilitis“.

Din Iași se anunță că d-l N. A. Bogdan a terminat și prezentat primăriei orașului volumul intitulat »Regele Carol I și A doua sa Capitulație« lucrare cu care fusese însărcinat, după puțin timp dela încheierea din viață a Regelui Carol I, când primarul Măzescu, cu aprobarea Consiliului Comunal, luă inițiativa de a se crea un Muzeu istoric, și se ridică e statuile erestă și a se edita un mare volum conținând istoricul relațiilor vechi capitale a Moldovei cu fostul Domn și apoi primul Rege al Românilor.

Scrierea d-lui Bogdan, conținând 24 mari capitole, cu peste 1600 pagini și vre-o sută ilustrațiuni, va fi pusă în curând sub tipar și va apare, credem prin April viitor, preslăndit din toate punctele de vedere un deosebit interes atât ca istoric al trecutului Iașului, din epoca regenerării, cât și cu desăvârșire multor fapte interesante, cari până în prezent erau necunoscute multora.

Partidele din România și politica externă.

— Trei grupări politice. —

Ziarul »Steagul« în numărul său de Vineri 29 Ianuarie, într'un articol intitulat »Pozițiunea partidelor politice dela noi și politica externă« ține să precizeze atitudinea politică a partidului conservator al cărui șef este d-l Alex. Marghiloman. Articolul pare inspirat de însuși șeful partidului.

Credem interesant a împărțășii cetitorilor noștri concluziunea acestui articol. După »Steagul« lumea noastră politică s'ar împărțăși azi în trei grupări reprezentând trei direcțiuni în politica externă a țării. Gruparea d-lor Filipescu și Take Ionescu, gruparea d-lui Ionel Brătianu, gruparea d-lui P. Carp.

Fată cu aceste trei grupări, continuă »Steagul«, reprezentând. una, alianța necondiționată cu Quadrupla, — Federația; — alta, alianța timidă cu Quadrupla, guvernul, iar cealaltă, ve-

chea alianță cu Puterile Centrale, astăzi partidul conservator.

Punctul de vedere al partidului conservator este rezumat în hotărârea consiliului de Coroană.

Odată ce alianța cu Puterile Centrale a fost interpretată în sensul cunoscut la consiliul de coroană, partidul conservator a crezut și crede că numai o neutralitate imparțială și lipsită de orice angajament pe viitor poate da mijlocul unui guvern român să iasă în mod onorabil din marea zdruncină europeană.

Astfel partidul conservator dăcă condamnă politica quadruplistă a federației, critică cu asprime politica de angajamente timide și de intențiuni abea discutate a guvernului, dar nu adoptă nici punctul de vedere extrem al solidizării în orice caz cu Puterile Centrale.

Partidul conservator ține în momentul actual la o politică de absolută mână liberă și condamnă tot ce ar putea împiedica mșdrile unui guvern în împrejurările atât de grave ca cele de acum și în care neprevăzutul joacă un rol atât de important.

SITUAȚIA

pe câmpul de război.

Azi dimineștă am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 13 Februarie. — Din marel cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

În nordul monarhiei și pe Câmpul de operații din Balcani nu s'a petrecut nimic mai important.

La granițele italiene.

Un atac nocturn al Italianilor contra poziției ocupate de noi în regiunea dela Rombon, a fost respins. În unele locuri a fost o activitate mai vie de artilerie din partea dușmanului. Orașul Görz încă a primit, ca aproape în fiecare zi, câteva grante.

General de divizie Hoyer, locușitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin, 13 Februarie — Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: În Flandria, după o luptă crâncenă de artilerie, patrula și puternice detașamente de recunoștere au pătruns în pozițiile dușmane. Ele au dus la îndeplinire câteva esplotzii cu efect și la sud-ost dela Bösinghe au făcut prizonieri peste 40 Englezi.

Artileria engleză a bombardat eri și alaltăeri orașul Lille cu un bun rezultat material. Pierderi sau pagube militare însă nu ni s'au cauzat prin această bombardare.

Pe frontul nostru dintre canalul La Basse și Arras, precum și la sud dela Somme, activitatea războinică a suferit din cauza timpului neclar.

În luptele din regiunea la nord-vest dela Vimy am făcut prizonieri până în 9 Februar cu totul 9 ofițeri și 682 soldați; prada totală e de 35 mitraliere, 2 aruncătoare de mine și alt material de război.

Artileria noastră a luat pozițiile dintre Oise și Reims sub un foc puternic, al cărui bun efect în tranșeele dușmane a fost stabilit de patrularele noastre. În Champagne am luat cu asalt la sud dela St. Marie a By pozițiunile franceze pe o estindere de circa 700 metri și am făcut prizonieri 4 ofițeri și 202 soldați.

La nord-vest dela Massiges au eșuat două atacuri violente ale dușmanului. În partea aceea a tranșeului nostru, care alaltăeri a fost ocupată de Francezi la ost dela Maisson de Champagne, luptele cu grante de mână durează fără întrerupere.

Între Maas și Mosel am distrus total prin cinci explozii tranșeele din frunte ale dușmanului, pe o estindere de câte 30-40 metri.

În Lotaringia și în Vosgi au avut loc lupte violente de artilerie.

alții. Podesua scufundată era una din capacele, de care în vremea războaielor civile și a miilor tirani se așau în toate castelele. Villars, vesel că a putut scăpa, de câte ori povestea acest fapt, bisma prea mare sa cutezanță și se da pe sine ca exemplu de primjdie, la cari poate duce un curagiu nesocotit.

M. Străjan.

Despre literatura bulgară.

Un cunosător al literaturii balcanice, publicistul George Adam, care a scris studii și asupra literaturii noastre, publică un studiu recent asupra literaturii bulgare, indicând pe cei mai mari scriitori bulgari, clasici și moderni.

Din acest studiu aflăm că primele începuturi literare la bulgari s'au manifestat sub Tarul Simon, între anii 888-927, de când s'au cules cele dintâi versuri populare.

Pe la mijlocul veacului al 18-lea călugărul Paisie a scris în chilia mănăstirei de pe muntele Alhos, o istorie a poporului bulgar, — cea mai veche și prima istorie bulgară. Tot de pe atunci datează prima colecție de versuri populare adunate de frații Dimitrie și Constantin Miladinoff.

Pe tărâmul pur literar s'a manifestat, cel dintâi, scriitorul Petko Slaveikoff, între anii 1829-1895, numit de poporul bulgar »Bunelul Slaveikoff« care purificase literatura bulgară de influențele literare turco-greco. În această direcțiune el avu colaboratori pe George Rakovski Liuben, Karavelov și pe romanticul poet Cristó Boteff care își găsi moartea la fruntea unei insuregențe, la 1876. Tot acestei epoci aparțin dramaturgii Wol'kov și Drameff cari în piese istorice și patriotice au simbolizat luptele vechi ale bulgarilor.

Literatura mai modernă a bulgarilor începe cu popularul scriitor Ivan Wasoff, care a scris romane din viața poporului, și cu Constantin Weitgeeff în a cărui opera poetică se resimte lirica italiană.

Nota satirică în literatura bulgară a dat-o scriitorul Alecu Constantinoff prin opera sa »Bai-Gancile« cunoscută azi în toate literaturile. »Bai Gancile« a devenit un tip tot atât de celebru ca și Tartarin.

În fruntea literaturii moderne găsim pe Pentšo Slaveikoff, care s'a influențat de literatura germană, ca unii care și-a făcut studiile filosofice în Germania. Poesia sa este înrudită cu poesia germană, iar opera sa de căpetenie

»Krwawa pesn« (»Cântecul sângelui«) este influențată de opera națională »Pan Tadeusz« a genialului poet polon Adam Mickiewicz.

Paști de temperament suat Kiril Cristoff și Peiu Iavoroff, acesta din urmă poetizând mai cu seamă viața haideucilor bulgari. În timpul din urmă Peiu Iavoroff a scris câteva reușite opere teatrale.

Un prozator distins e scriitorul Petko Teodoroff în schițele căruia se oglindește viața reală a poporului bulgar. El a scris și câteva piese de teatru cari s'au jucat cu succes.

Literaturile bulgare moderne mai aparțin Anton Străjimiroff care a scris nuvele și drame, și K. Krsteffa, care a scos marea revistă bulgară »Misi« (»Cugițare«) în jurul căreia, timp de 17 ani, s'au adunat toți fruntașii literaturii bulgare.

Studiul publicistului George Adam consacrat literaturii bulgare a fost imprimat în sute de mii de exemplare și împărțășit în toată Austria și Germania, pentru ca aceste țări să cunoască nivelul cultural și artistic al acestei țări.

Avail.

La sud dela Lusse (spre ost dela St. Die) un detașament german a pătruns în o parte înaintată a poziției franceze și a făcut prizonieri peste 30 vâzătorii.

Escadrelle noastre aeriene au aruncat din greu bombe asupra stabilimentelor dușmane de etapă și ale gării din La Pone și Poperinghe. Un atac al aviatorilor dușmani la Chistelles, la sud dela Ostende, nu a făcut pagube.

La ost și sud-ost.

Situația în general e neschimbată. La ost dela Baranovici au fost luate cu asalt două întărituri înaintate, pe cari Rușii le mai păstrau încă pe țarm l vestic al râului Scarua.

Câmpul de operațiuni din Balcani.

Nimic nou.

Evenimentele pe mare.

În ziua de 12 Februar dupa amiază una din escadrelle noastre de hidroplane a distrus două megalaze ale gării din Rovenna, a avariat grav edificiul gării, fabrica de sulf și de zahăr și a produs câteva incendii. Escadra a fost violent bombardată de către o baterie de apărare din portul Corsint. O altă escadră a nimerit de mai multe ori în plin, cu bombe grele, stabilimentele de pompare din Cadigoro și Cavanello. Toate avioanele s-au reîntors neatinse.

Comandamentul flotei.

Regele Bulgariei la Viena.

Din cartierul presei se comunică, că regele Bulgariei sosește astăzi, Luni, la Viena, făcând o vizită Maj. Sale Monarhului.

Din parlamentul ungar.

Debaterea în jurul măsurilor excepționale. — Un incident penibil provocat de contele Károlyi.

În sesiunile de joi și Vineri, s'a continuat dezbaterile agitate în jurul măsurilor excepționale luate de guvern în timpul războiului.

Oratorilor, cari au atins guvernul pe această temă, le-a răspuns ministrul de Interne Sándor, recunoscând unele inconveniente obvenite în chestia aprovizionării cu alimente a țării. Ungaria nu se poate compara cu Germania, care are o situație cu mult mai favorabilă în urma industriei ei mari. În Ungaria n-avem de luptat numai cu dușmani externi, ci și cu dușmani interni, cu speculanții neomenoși și vâzătorii după câștiguri personale. Prețurile maximele constituie adeseori o sabie cu două tăieșuri.

Mult comentate au fost criticile aduse de ministrul de Interne Sándor și de prim ministrul contele Tisza, consiliului comunal al Capitalei, că a trăgând foarte mult în chestiile de aprovizionare a Budapestei cu articole alimentare. În deosebi contele Tisza a accentuat că aprovizionarea p pulărei capitale — este foarte rău organizată și răul nu se poate schimba dintr-o zi în alta.

Deputatul opozițional Szerecsenyi recunoaște că Ententa pe ter-n economic este în avantaj față de puterile centrale. El drept că guvernul ungar e într-o grea situație, dar criza de alimente din primele luni ale războiului, trebuia să fie o învățătură pentru guvern, ce măsuri să ia. Acuză guvernul că a tolerat ca marile bănci să cumpere mari provizii de cereale și alimente ca apoi să facă afaceri de speulă. Unde nu e nimic de răscat și de speulă — acolo găsim îndată mâna băncilor mari. la Budapesta s'au vînt un tip nou, acel al iforanților armatei, îmbogății deodată. Ar trebui să cunoaștem lista tuturor furnizorilor armatei noastre.

Contele Tisza răspunde că nu dispune de lista acestor furnizori. Fapt e că s'au produs neregularități la începutul războiului, la aprovizionarea armatei. C-sa a cerut ministrului de honvezi să respingă toate ofertele venite din partea politicienilor și funcționarilor publici în afaceri de furnizări pentru armată.

În sesiunea de Sâmbătă a camerei contele Károlyi a interpellat la chestia procedurii militare pornite în contra locotenentului Szimly, care, contrar ordinului marșalului T. Roman, a dispus ca drapelul maghiar să nu fie îndepărtat din fruntea unei coloane de marș. Acest fapt — a gis întăpăntul — dovedește suprimarea sistematică a tot ce e maghiar în armată.

Contele Tisza, răspunzând, constată că incidentul s'arelat de inter-

pelant s'a petrecut altfel. Ministrul de războiu a permis folosirea steagului național, când acesta nu era mai mare decât drapelul regimentului. În ce privește preocuparea factorilor com-petenți ai armatei față de Ungaria — la care a conchis interpellantul — Tisza ține să protesteze cu toată hotărârea, deoarece stă comandantul suprem al armatei că și Maj. Sa Monarhul, sunt plini de admirație față de jertele grandioase și eroismul națiunii ungare. De încheiere Tisza apăsă la tot, că să se abțină dela orice, ce ar putea turbura unitatea.

Contele Károlyi se bucură de comunicările foarte dorăste însă să nu mai obvină astfel de incidente și ca să nu se mai observe zilic, că cei mai înalți factori ai armatei se închină ideii de „Gesamtmittelarchiv“.

Prim ministrul Tisza respinge cu indignare faptul fără păreche, ca un deputat maghiar să se exprime despre o atare chestiune cu o superficialitate atât de ușuratică. (Aplauze pe băncile guvernului, zgomot în stânga.)

Dep. Károlyi protestează în contra apostrofării lui Tisza. Camera ia însă la cunoștință răspunsul primului ministru.

Viitoarea ședință Marți.

Serbarea Crăciunului

în Spitalul de rezervă din Deva

— Dare de seamă —

Renniuena femeilor române din comitatul Huniadoarei a întreprins colecte, cu scop, de a serba și a dăruî în ajunul Crăciunul pe ostașii răniți din spitalele din Deva.

Pentru această serbare au încurs următoarele contribuiri pe:

Colectele parohului Simion Curiaș din Chimindia:

- a) Din comuna Chimindia episcopul Alb Arsenie și Iovan Ioan, Simion Curiaș preot 2 cor., Iovan Anika 1 cor., Bombe Maria 1 cor., Ileana Ioan cantor 10 fl., Oprea Maria 60 fl., Veika Neculaș 04 fl., Iulia Elena 60 fl., Popa Alexandru 40 fl., Moța Elena 50 fl., Iovanici Lina 40 fl., Bombe Maria 1 cor., Logojan Ianoș 1 cor., Borle Niculaș 120 fl., Bălaș Saftia 30 fl., Bălaj Ianaș 40 fl., Căz Ianaș 20 fl., Lazăr Ianaș 40 fl., Dehelian Maria 40 fl., Susan Ioan 50 fl., Gajeri Ana 60 fl., Iovan Ioana 1 cor., Voșca Ioan 60 fl., Cozian Ioan 20 fl., Beuța Petru 20 fl., Kuș Ioan 20 fl., June Alexandru 20 fl., Prelsich Pinkász 1 cor., Căz Ioan 40 fl., Căliman Maria 20 fl., Iune Ioan 40 fl., Alb Arsenie 40 fl., Iovan Maria 40 fl., Pașc Ioan 1 cor., Căz Sofia 40 fl., Alb Lina 1 cor., Gajer Petru 70 fl., Bombe Ioan 10 fl., Alb Maria 1 cor., cu total 21 cor. 14 cor.

- b) Din comuna Baupatak. Simion Curiaș preot 2 cor., Bombe Niculaș jude comunal 1 cor., Irmiș Petru 20 fl., Iovan Niculaș 20 fl., Polenar Ioan 40 fl., Rudean Alex. 20 fl., Irmiș Ioan 20 fl., Faur Ioan soldat 40 fl., Iovan Niculaș 20 fl., Andrei Niculaș 20 fl., Met Niculaș 20 fl., Cernea George 40 fl., Dehelian Cuița 30 fl., Alb Niculaș I. Niculaș 40 fl., Sabin Bogdan Inv. 1 cor., Murar Petru 20 fl., Blărelea gr. or. din Baupatak 1 cor. 25 fl., Cordos Niculaș 20 fl., Viad Petru 20 fl., Viad Nicol 40 fl., Dehelian Niculaș 10 fl., Iovan George 40 fl., Borza Lina 20 fl., Trandaș 20 fl., Borza Dumitru 20 fl., Sav Alexandru 40 fl., Voica Lina 20 fl., Duma Niculaș 20 fl., Marmioți Alisandra 30 fl., Marinuț Ion 40 fl., Beuția Iofca 60 fl., Căz Petru 20 fl., Gerlian Niculaș 20 fl., Stoica Andrei 40 fl., Crișan Mihai 20 fl., Duma Sarafin 20 fl., Beuța Petru 20 fl., Iovanios Károlyi 20 fl., Dehelian George 30 fl., Avram Eva 20 fl., Dehelian Maria 40 fl., Dehelian Eva 40 fl., Dehelian Safta 30 fl., Dehelian Iofca 30 fl., Avram Niculaș 40 fl., Căz Ion 20 fl., Luca George 30 fl., Borba George 20 fl., Orlariu Niculaș 40 fl., Cămaș Ion 40 fl., Indri Ion 20 fl., Beuția George 20 fl., Dehelian Maria 40 fl., Irinea Nicuța 20 fl., Dehelian Niculaș 40 fl., Gal Sofia 20 fl., Voica Ion 20 fl., Iovan Alexandru 30 fl., cu totu' 20 cor. 25 fl.

Colecta parohului Ioanichie Oprea din Eoz. Dala colectante 10 cor.

Colecta parohului Ioan Iar din Burjuc d'n discul biserecii 8 cor. 60.

Colecta Doamnei Arelia Dr Rob din Baia de Criș colectanta 5 cor.

Colecta parohului N. Chirciu din Așmaș-Seliște. Dala N. Chirciu 150 — însoțire de credit — 50 fl. dela mai multii credincioși 40 fl., cu total 240

Colecta parohului Mircea Oprea din Certagiu prin colectant 1335

Restul din venitul unui concert prin Dl Dr Circa medic suprem la spitalul de rezervă din Deva 45394

Dela Demetriu Mitchiș factor postal din Deva 1 cor.

Colecta parohului Partente Ungur din Suliște: Dala credincioșii biserecii 1890

Colecta episcopului Iosif Pârva din Bretea-murașand. Dala credincioșii biserecii 7 cor.

Dela Doamna văduvă Dr A. Drăghits din Deva 6 cor.

Colecta parohului Romul Iacob din Gurasada. Dala credincioșii biserecii 3. cor.

Colecta parohului Niculaș Thiu din Bârsen. Dala credincioșii biserecii 4 cor.

Colecta parohului Ioanichiu Luch. din Cărmăzânești. Dala credincioșii biserecii din Cărmăzânești 7.10. dela credincioșii biserecii din Boiul de Jos 3.20.

Colecta parohului Iosif Thilicea din Hăreu. Dala colectant 4. cor. (Va urma.)

Pentru sârmanii soldați români, cărora li s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au perdut lumina ochilor.

Transport din n-ur trecut 13605 c. 51 fl.

D-l Nicolae Tiu de origine din Brașov-Schei, ajutor la farmacie trimis prin d-l preot militar Petru Debu 5 c.

La plată 13610 c. 51 fl.

ȘTIRI.

— 12 Februarie n. 1916.

Fiind mâne sărbătoare, întâmpinarea Domnului, ziarul nu va apare până Miercuri seara.

Parastas în memoria mitropolitului Ioan Meșianu. Eri s-a oficiat în fiecare din bisericile gr. or. române din Brașov câte un parastas solemn în memoria decedatului arhiepiscop și mitropolit Ioan Meșianu. A asistat lume multă și aleasă, reprezentanții corporațiunilor și raionurilor locale române, profesorii și elevii școlilor și poporul credincios, ca să aducă cu toții prinosul lor de recunoștință memoriei mareșului defunct. În biserică sf. Nicolae au oficiat: Părintele protopop Dr. Vasile Saftu, preotul Dr. Nic. Stinghe și diaconii Candid Muștea și Nicolae Furnică. Corul biserecii sf. Nicolae, sub conducerea maestrului Dima, a ese-

cutat în mod artistic și cu multă duloșie cântările funebrele.

Vasile Muntean Duloicu.

Eri seara a încetat din viață după scurte suferințe episcopul biserecii Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu Vasile Muntean Duloicu, cunoscutul binefăcător marinimos, care a testat o frumoasă parte a averii sale biserecii, căreia i-a servit cu credință, înmormântarea va avea loc Mercuri la orele 3 p. m. Odihnească în pace!

George Popovici. Primim următorul necrolog: Subscriși cu inima frântă de durere aducem la cunoștință că scumpul nostru tată, soț, moș, cumnat, unchi și cuseru George Popoviciu canonic al capitolul gr. cat. din Lugoj, azi în 9 Februarie d. a. la 7 ore după scurte dar grele suferințe împărățit fiind s.a. Taine în etate de 61 ani a încetat din viață. Remășițele scumpului defunct să vor așeza spre odihnă vecinică în cimetirul român din loc, după ritul biserecii gr. cat române în 11 l. crte la 2 care d. a Fiei țarina ușoară și memoria b'neconvântată!

Lugoj la 9 Faur 1916. Victoria Giurgiu n. Popoviciu ca fiică Valeriu Giurgiu ginere văd. Ecaterina Baltescu Popoviciu cumnată Nicolae Giurgiu cuseru Dr Ioan Baltescu nepot Amalia Luțu Ghiță nepoți.

Adresăm familiei îndoliate sincere condolențe.

Necrolog. Intristații: soție, frate, unchi și mătușe, veri și verișoare cumnați și cumnate, nepoți și nepoate, au profunda durere a vă face cunoscut încetarea din viață a prea iubitului lor Andrei Popa locotenent l. r. de honvezi, după un morb scurt, contras în luptele din Carpați, în 10 l. c. la orele 3 dimineața provăzut cu sfintele taine a muribunzilor, a încetat din viață în etate de 44 de ani după o viață conjugată de 14 ani, și se va înmormânta în 12 l. c. 3 ore p. m. în cimetirul din Dumbrău — Odihnească în pace!

Dumbrău, Februarie 1916.

Adresăm familiilor intristate sincere condolențe.

Distincții. Cu crucea militară pentru merite cl. III. au fost distinși: locotenentul Titus Pahone dela regimentul 41 și locotenentul Vasile Barbu

dela reg. 64. Ier cu recunoștința prea înaltă — Signum Laudis — locotenentul Maximilian Toma dela reg. 32 de artilerie de câmp. și Dr. Ioan Ștefănescu medic șef la reg. de artilerie de câmp 37.

Avansamentele din Februarie. Între ofițerii avansați la începutul lunii Februarie, aflăm și pe următorii români:

La rangul de locotenent colonel majorul Dan. I. Algya Pop de Comanal interioară, la reg. 63.

La rangul de maior: căpitanii Alexandru Beicu, Corneliu Cristea și Miron Tarnavschii.

La rangul de căpitan: locot. de cavalerie Zeno cav. de Pușcartiu (2) și Ioan Burda (35)

La rangul de locotenent: sublocotenentii Mihail Popa (37), Petru Ciucur (64), Nicolae Frâncu (31), Valer Pria (63), Victor Bogdan (62), Alexandru Stoianescu (43), Ioan Șistarovean (64), Dr. Valentin Boga (64), Ioan Sima (11), Paul Tomșa (94), Marius Paulin (97), Samuil Suran (51), Andrei Cozma (76), Cornel Drăgici (17 art). Livius Popovici, Ioan Baciu, Salvator Jurca, Ioan Voichița, George Bădăban Coriolan Ștefan și Nicolae Lupu.

La masa studenților V. Onțiu a contribuit: D-l Bart. Tipelu, învățător în Râșnov, dând o parte din venitul curat dela producțiunea aranjată de Bobotează în Râșnov, 10 cor.

Primească generosul donator sincere mulțămite. Direcțiunea mesel studenților.

Apollo-Bio. Program pentru Marți și Mercuri: Viforul vieții, dramă socială în 3 acte, în rolul principal cu Wildemar Paylander și Elsa Fröhlich. — Sonviken — Vederi după natură; Mice nevinovătie (comedie); Teddy regele spărgătorilor (comedie amuzantă în 3 acte); Joi și Vineri: Teodor cel obosit. În pregătire Omul cu cele 9 degete.

Omnia-Kino. Program pentru Luni și Marți în 14 și 15 Februarie 1916. Filmul Pălmay (K) (Contesa Kinaky): La Primadonna. «Cearurile de groasă» (dramă în 2 acte). «Onoarea lui Palic (comedie). «Noutăți de pe câmpul de luptă.» Mercuri și Joi în 16 și 17 Februarie: Programul nou.

Proprietar: Tip. A. Muresianu: Branica & Comp. Redactor responsabil: Ioan Lacea

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI. SITUATIUNE SUMARĂ. 1916. 10 Ianuarie 1916. 9 Ianuarie 1916. ACTIV PASIV. Table with columns for date, account type, and balance.

Magazinul Berbecar & Czink

BRASOV, Str. Vămii Nr. 7, Telefon 470.

Manufactură, Pânzării, Mode și Noutăți, confecțiuni pentru Dame.

Cel mai bine asortat în Lingerie pentru Bărbați și dame. — Prețuri fixe. — *Mal leștin ca ori unde. Casa de încredere.*

Femei române! Femei române!

Radicală revoluția în grijele casei!
Spălatul rufelor fără săpun, fără ieșie!

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adică totul, ce face cheltueli și osteneți cu spălatul rufelor, cruțați, chivernisiți cu: „Lavosin“.

„Lavosin“ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat pentru spălatul rufelor. „Lavosinul“ e garantat liber de clor. Cu „Lavosin“ se spală rufele alb scipitor fără foc sau numai cu apă lină (adică dăta caldă, dară nici decum caldă), fără osteneală: cetiți și urmați instrucțiunea!

„Lavosinul“ cruță rufele (nu se mai rupe așa curând, că „Lavosinul“ nu conține clor, care, cum se știe, mănâncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le sdrențe.

„Lavosinul“ desinfectează rufele și le dă și miros plăcut. 1 1/4 kgr. „Lavosin“ are puterea de spălat dela 3 kilograme de cel mai bun săpun (zis de simbure, nemțește kernseife)

1 dosă „Lavosin“ costă numai 1 cor. 85 fil. și ajunge pentru spălatul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

La fiecare dosă se dă în limba română instrucțiune tipărită despre modul cum să întrebuințăm „Lavosinul“.

„Lavosinul“ e eminent pentru eteluri, spitaluri, sanatorii, internate, asiluri de săraci, casărmi, mănăstiri, spălătorii, băi etc.

Cu „Lavosin“ se pot curăți și vase de lemn, podine, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin“ în Viena
Kuhner și filii

Singura vânzare pentru Transilvania:
Hermina Niemandz născ. de Benkner.

Brașov (Brassó) Târgul cailor Nr. 28.

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentanți solvenți). 2-2

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.
vis-à-vis de băcăria Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentul meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple cu prețuri ieftine.

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.

Depou de cununi pentru monumente și pantlio cu prețurile cele mai moderate

Reprezentantă de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, orecum și un car funebru vâdat pentru copii, precum și cicelin.

Comande întregi se execută prompt și ieftin iau, asupra-mi și transporturi de morți înstrăinatate.

La cazuri de moarte a se adresa

Telefon Interurban. 405.

E. Tutsek.

COVOARE
LINOLEUM
PERDELE

TELLMANN & SPEIL
Târgul Grâului nr. 8.

Îngrijim și așezarea de Linoleum cu lucrători experți
Lucrările de Linoleum în Hotel Coroana sunt executate de firma de sus.

Pânzături, albituri de pat, se pot cumpăra cu prețul cel mai convenabil, în alegere mare, prețurile cele mai ieftine la

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcoolice

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Bentura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștiențioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondiale renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezeala absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosef György,
Șepsibodok (Ardeal).

81-200.

A APĂRUT:

„SARBĂTOAREA MORȚII“
(1914---1915).

VERSURI
DE
A. COTRUȘ.

În Brașov se află de vânzare la Administrația ziarului nostru, la librăriile I. I. Chircu, I. Chiroiu și Zeidner.

Prețul Cor. 1.50, plus 10 fil. porto postal.

ANUNȚURI
PRIMEȘTE
ADMINISTRAȚIA:
„Gazeta Transilvaniei“
CU PREȚURILE
CELE MAI
MODERATE

De vânzare.

În strada lui Preis Nr 10
2 Case de lemn cu grajd, 6 odăi,
teritoriul mare cu 6000 Coroane.
Informații se dau Șirul livadei Nr.
2. Telefon 45. 2-3

Subscrișa se recomandă, ca mijlocitoare la cumpărarea și vânzarea de Case, pământuri, Vile, grădini, precum și prăvăli și locuințe. Serviciu real.

Marie Friedmann

Șirul livadei Nr. 2 Tel. 45.

2-15

Publicațiune.

Eforia școlilor centrale gr. or. române din Brașov arăndează pe timp de 5 ani, eventual și pe termen mai scurt, muștii: „Valea Neagră“ și „Prișcu“ din județul Prahova România. —

Arândarea se face pe bază de oferte în scris, conținând 10 % valiu dela suma oferită. —

Terminul ultim pentru prezentarea ofertelor este 13/26 Februarie 1916 la 5 ore p. m.

Condițiunile de arendare și informațiuni se pot lua din biroul Eforiei școlare (gimnaziul român), unde se vor prezenta și ofertele.

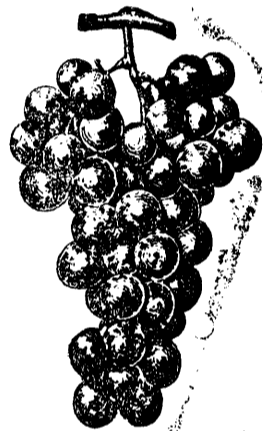
Brașov, în 29 Ianuarie 1916.

Dr. Vasilie Saftu, m. p.

prezident.

Romulus Dogariu, m. p.

secretar.

Altoi de viie

solu american neted și cu rădăcini diferite soțuri, garantând pentru veritabilitatea lor, furnizează în asortimentul cel mai bogat cunoscut și încrezuta firmă

„Kisküküllö-menti első szőlőltvány telep“
Proprietar:

Frideric Caspari

Mediaș. (Medgyes)

com. Târnava-mare (N. Kük-m.)

Cereji preț curent ilustrați!

Acest preț curent cuprinde toate scrisorile de recunoștință sosite din diferite regiuni ale țării, în consecință înainte de a face comanda ori-sara proprietar de vie poate cere informații verbale sau în scris dela persoane cunoscute relativ la încrederea de care se bucură numita p. p. p. ieră.

Avis.

Am onoarea a aduce la cunoștința Onor. dame că am strămutat

Magazinul cu Corsete

din Budapesta la Brașov.

Comande pentru tot felul de corsete, legături de stomac se execută cu acurateță și prompt.

De o cercetare numeroasă se roagă

Fejér Jakabné

Strada porții 36.

11-75

De vânzare.

O casă nouă zidită, cu localitate de prăvălie, după Iniști Nr. 2. B. 4-4.

Anunțuri

primește Administrațiunea

Gazetei Transilvaniei

cu prețurile cele mai

MODERATE.